

mijdelijke onnauwkeurigheden, die men bij de practische toepassing begaat geen stornis geven, heb ik dunkt mij voldoende aangetoond; doch wat is dat voor bezwaar, dat een ander onder andere verhoudingen wat anders vindt?

Wat zijn tweede opmerking betreft, wij hebben vooraf te Hoog-Blaricum de bezinkingssnelheid bij eenzelfden patiënt in WESTERGREN- en LINZENMEIER-buie vergeleken en voor elk dezer buizen weer de oorspronkelijke aflezing met die volgens OUDENDAL en VAN DER ZEE. Wij hebben daarbij nooit verschillen gevonden, die er zouden toe kunnen leiden om de eene methode boven de andere te verkiezen.

Ons onderzoek werd bij kinderen gedaan. Over volwassenen hebben wij geen ervaring.

G. J. HUËT.

BROCX'S „ONDERZOEK NAAR DE GEVOLGEN VAN BEHANDELINGS-METHODES BIJ ONGEVALLLENLETSELS”.

Op het onder dit opschrift in het vorige nummer verschenen ingezonden stuk zal ik niet ingaan, nu het blijkt, dat de schrijver meent mij „ter verantwoording” te kunnen roepen, welk recht ik hem niet toeken.

Hen, die belang stellen in een onderzoek als door mij bedoeld, kan ik mededeelen, dat ter plaatse, waar ik *wel* voor sommige gevallen het recht om mij ter verantwoording te roepen aanwezig acht, mijn denkbeelden in zoodanige overweging zijn genomen, dat er groote kans bestaat, dat mijn plan in verwezelijking gaat.

den Haag, 14 October 1928.

D. BROCX.

CRYPTORCHISMUS.

De heldere wijze, waarop HARRENSTEIN van de proeven van MOORE en anderen vertelt, zou in staat zijn den indruk te vestigen, dat het verband tusschen abnormale zitplaats van den testikel en de gebrekkige ontwikkeling van het orgaan — zij het na belangrijke en moeitevolle proefnemingen — nu begrijpelijk en zelfs eenvoudig is. Ik geloof, dat het zóó eenvoudig niet is. Vooreerst zou men graag weten hoe nu de temperatuur binnen in den testikel is. Voorts is naar mijn meening op de conclusies van MOORE en van de anderen nog wel iets af te dingen. Maar, afgezien hiervan, de zaak moet nog van een geheel anderen kant bekeken worden. De geslachtsklieren van het vrouwelijke embryo dalen tot in het kleine bekken, die van den manlijken foetus dalen nog verder. Dit verder dalen is een typisch manlijke eigenschap, het is een geslachtskenmerk. Het niet indalen van de testis tot in het scrotum moet, afgezien van mechanische belemmeringen, opgevat worden als een fout in den eersten aanleg van het individu. Deze fout kan tevens tot gevolg hebben, dat de testikel zich niet goed ontwikkelt. De gebrekkige ontwikkeling van den testikel behoeft nog niet een gevolg van de abnormale zitplaats te zijn, maar beide afwijkingen kunnen gecoördineerde verschijnselen zijn, beide afhankelijk van den onvoldoenden aanleg. Hieraan kan een operatie niets veranderen. Ik betwijfel het, of een in het scrotum gebrachte liestestikels ooit een normale testikel wordt. Dat hij in de puberteitsjaren groter wordt, bewijst nog niet veel; ook liestestikels kunnen — als zij niet geheel fibreus zijn — op dezen leeftijd groter worden.

Dit maakt het besluit tot opereeren nog moeilijker.

Rotterdam, 15 October.

D. G. WESSELINK.